

УДК 658.56

Холодняк І.А., Шведа Н.М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ СЕРІЇ СТАНДАРТІВ ISO 9000 ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Kholodniak I., Shveda N.

ADVANTAGES OF USING THE ISO 9000 SERIES OF STANDARDS FOR ENTERPRISE QUALITY MANAGEMENT

Задоволення потреб споживачів, підвищення ефективності та якості виробничих процесів, впровадження інноваційних технологій у діяльність підприємства – ці фактори сьогодні найбільше впливають на конкурентоспроможність українських підприємств. Досягнення оптимального ступеня впорядкованості у певній сфері, що призводить до підвищення відповідності продукції, процесів та послуг їхньому функціональному призначенню, усунення перешкод у обміні товарів та сприяння науково-технічному розвитку, є метою стандартизації, яка досягається через впровадження нормативних документів: стандартів, кодексів усталеної практики, технічних умов.

Один з можливих інструментів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств – використання міжнародних стандартів ISO серії 9000, які базуються на таких принципах: орієнтація на замовника, залучення працівників, процесний підхід, системний підхід до управління, постійне поліпшення, прийняття рішень на підставі фактів, взаємовигідні стосунки з постачальниками.

Серія стандартів ISO 9000 представлена чотирма національними стандартами, які гармонізовані з міжнародними:

1) ISO 9000:2015 "Системи управління якістю – Основні положення та словник" – цей стандарт встановлює основні принципи систем управління якістю та надає термінологію, яка використовується в системі.

2) ISO 9001:2015 "Системи управління якістю – Вимоги" – цей стандарт встановлює вимоги до систем управління якістю в організаціях. Він є основою для сертифікації організацій на відповідність стандарту ISO 9001.

3) ISO 9004:2018 "Системи управління якістю – Настанови щодо досягнення стійкого успіху організації" – цей стандарт надає настанови для досягнення стійкого успіху організацій, які вже запровадили систему управління якістю згідно з ISO 9001.

4) ISO 19011:2018 "Настанови з аудитування систем управління" – цей стандарт надає настанови для проведення аудитів систем управління.

Впровадження сертифікованої системи управління якістю за стандартами ISO може допомогти підприємствам встановити інтегровану систему процесів, що сприяє забезпеченню якості продукції, оптимізації виробничих процесів та підвищенню задоволеності клієнтів.

Додатковою перевагою використання стандартів ISO 9000 є можливість підтвердження відповідності системи управління якістю міжнародним стандартам через сертифікацію. Отримання сертифікату ISO 9001 може бути важливим фактором для взаємодії з партнерами та клієнтами, оскільки це свідчить про те, що підприємство дотримується високих стандартів якості в усіх аспектах своєї діяльності.

Застосування стандартів ISO 9000 також сприяє покращенню управління підприємством. Це дозволяє визначити та документувати процеси, стандартизувати робочі методи, забезпечити контроль якості та оцінку результатів. Через системний

підхід до управління, підприємство може ефективніше виявляти та вирішувати проблеми, забезпечуючи постійне поліпшення процесів та задоволення потреб клієнтів.

Налаштування співпраці з постачальниками також є важливим елементом системи управління якістю за стандартами ISO 9000. Встановлення взаємовигідних стосунків з постачальниками дозволяє забезпечити надійність постачання сировини та компонентів, що в свою чергу сприяє підвищенню якості виробленої продукції.

Використання стандартів ISO 9000 допомагає підприємствам впроваджувати кращі практики управління якістю, підвищувати ефективність та конкурентоспроможність, а також забезпечувати задоволення клієнтів та виконання їхніх вимог.

Важливою перевагою є фокус на процесний підхід. Стандарти ISO 9000 спонукають підприємства детально розглядати свої бізнес-процеси та орієнтуватися на їхню постійну оптимізацію. Це веде до зменшення витрат, вдосконалення ефективності та уникнення зайвих операцій, що сприяє економії ресурсів та збільшенню прибутковості.

Ще однією перевагою стандартів ISO 9000 є можливість впровадження системи постійного поліпшення. Принципи, вбудовані в ці стандарти, спонукають підприємства до постійного аналізу та оцінки своїх процесів, ідентифікації проблем та виявлення можливостей для поліпшення. Це сприяє сталому розвитку організації, постійному вдосконаленню якості продукції та задоволенню змінних потреб ринку.

Використання стандартів ISO 9000 може сприяти покращенню репутації організації на ринку, налагодженню ефективних взаємовідносин з клієнтами та формуванню сприятливих умов для розвитку бізнесу. Клієнти стають більш чутливими до якості продукції і послуг, а також щодо дотримання стандартів якості. Організації, які впроваджують систему управління якістю відповідно до стандартів ISO 9000, можуть демонструвати свою здатність постійно надавати високоякісні товари і послуги, покращувати ефективність та продуктивність. Це сприяє збереженню і задоволенню поточних клієнтів, а також залученню нових.

Загалом, використання стандартів ISO 9000 допомагає підприємствам забезпечити стабільну якість продукції та послуг, знизити витрати, підвищити задоволення клієнтів і покращити конкурентоспроможність. Вони є широко визнаними у всьому світі і допомагають організаціям встановлювати високі стандарти якості та ефективності в управлінні своїми процесами.

Список використаних джерел:

1. Нові версії стандартів ISO 9000:2015 ТА ISO 9001:2015 URL: <https://www.gcsms.com.ua/arkhiv-novin/248-novi-versii-standartiv>.

2. ДСТУ ISO 9004:2018 Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху (ISO 9004:2018, IDT) URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=81206.

3. ДСТУ ISO 19011:2019 Настанови щодо проведення аудитів систем управління (ISO 19011:2018, IDT) URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=88049.

4. Управління якістю/ ПМП “Тайп”. – 2011. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161834033.pdf>.